

חַת־ת לַיּוֹם שֵׁשִׁי פְּרֻשֵׁת וְאַרְא עֵרֵב שַׁבַּת קוֹדֵשׁ ב' שֶׁבַט, ה'תשפ"ד

מְקַדֵּשׁ לְמַעַן בְּטַחֲוֹן יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
"אֶרֶץ אֲשֶׁר תִּמְיֵד עֵינֶי ה' אֶלְקֶיךָ בָּהּ"

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמֵשׁ / שִׁישִׁי עִם רִשִׁי

פְּרָעָה לֹא חָזַר בְּתִשׁוּבָה, וְה' הָיָה צָרִיךְ לְשַׁלַּח לוֹ עוֹד 2 מַכּוֹת – דָּבָר וּשְׁחִין. הַקּוֹסְמִים שֶׁל פְּרָעָה הִבְחִינוּ שְׁזָה נִס מֵה' אֲבָל פְּרָעָה בְּכָל זֹאת הִתְעַקֵּשׁ.

פְּרָעָה לֹא שָׁמַע לְאַזְהָרוֹת שֶׁל מֹשֶׁה לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה! לָכֵן ה' הָיָה צָרִיךְ לְשַׁלַּח לוֹ חֵיוֹת טוֹרְפוֹת. הֵם הִתְפַּשְׁטוּ בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם, הִכְאִיבוּ וּפָצְעוּ אֲנָשִׁים וְשִׁבְרוּ דְבָרִים, אֲבָל הֵם לֹא נִכְנָסוּ לְגִשְׁוֹן, הַמְּקוֹם שֶׁבּוֹ גָּרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

פְּרָעָה חָשַׁשׁ מְאֹד, וְכִמְעַט הָיָה מוֹכֵן לְשַׁלַּח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב קִרְבָּנוֹת לַה' בְּמִדְבָּר. אֲבָל בְּרָגַע שָׁמְשָׂה הַתְּפִלָּל שֶׁהַחֵיוֹת הַטוֹרְפוֹת יַעֲלְמוּ, הוּא שָׁנָה אֶת דַּעְתּוֹ שׁוֹב, וְלֹא הָיָה מוֹכֵן לְהַרְשׁוֹת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְלַכֵּת.

מַכַּת דָּבָר: ה' אָמַר לְמֹשֶׁה לְהַזְהִיר אֶת פְּרָעָה שֶׁאִם הוּא לֹא יִרְשָׂה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְלַכֵּת, תִּהְיֶה מַכָּה נּוֹסֶפֶת- שֶׁכָּל הַבְּהֵמוֹת שֶׁבְּחוּץ יַחֲלוּ וַיָּמוּתוּ.

פְּרָעָה הִתְעַלַּם מִדְּבָרֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, אֲבָל חָלַק מֵהַמִּצְרִים כְּבָר יָדְעוּ עֲכָשׁוּ שֶׁכִּדְאִי לָהֶם לְשִׁמּוֹעַ לְמֹשֶׁה וְלְאַהֲרֹן. לָכֵן, חָלַקְם הִכְנִיסוּ אֶת הַבְּהֵמוֹת שֶׁלָּהֶם פְּנִימָה. כָּל הַחֵיוֹת הָאֲחֵרוֹת מֵתוּ, כַּמּוֹכֵן חוּץ מֵהַחֵיוֹת שֶׁהָיוּ שִׁיבוֹת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל.

פְּרָעָה שָׁאֵל הָאֵם מֵתוֹ בְּהֵמוֹת אֶצֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהַמְשַׁרְתִּים אָמְרוּ לוֹ שֶׁלֹּא. אֲבָל פְּרָעָה הִחְלִיט שֶׁהוּא עֹדֵן לֹא מוֹכֵן לְשִׁמּוֹעַ לַה' וְלַעֲשׂוֹת תִּשׁוּבָה.

מַכַּת שְׁחִין: מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן הִזְהִירוּ אֶת פְּרָעָה, שֶׁאִם הוּא לֹא שׁוֹמֵעַ לַה', הוּא יִקְבַּל מַכָּה נּוֹסֶפֶת, אֲבָל שׁוֹב, פְּרָעָה לֹא רָצָה לְשִׁמּוֹעַ. ה' אָמַר לְמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן שֶׁכָּל אֶחָד מֵהֶם יִקַּח מִלֵּא חֲפָנָיו (יָדַיִם מִלְּאוֹת) אֶפֶר מִתַּנּוּר חָם, וְשָׁמְשָׂה יַחְזִיק אֶת הַכָּל בְּכַף יָד קְמוּצָה אַחַת (תִּנְסּוּ אֶת זֶה... וְאִם אַתֶּם סוֹגְרִים אֶת הַיָּד, אַתֶּם יְכוּלִים לְהַחְזִיק עוֹד פְּחוֹת מֵאֲשֶׁר כִּשְׁהִיד פְּתוּחָה).

מֹשֶׁה הִשְׁלִיךְ אֶת הָאֶפֶר כְּלָפִי מֵעֵלָה, לְשָׁמַיִם, תּוֹךְ כַּדֵי שֶׁפָּרְעָה צוֹפָה, וְהָאֶפֶר הִפֵּךְ לְאֲבָק בְּכָל מִצְרַיִם, הַתְּפִזֵר עַל כָּל מִי שֶׁהָיָה בְּחוּץ (אֲנָשִׁים אוֹ בְּהֵמוֹת) וְגֵרָם לָהֶם פְּצָעִים שֶׁכָּאִבוּ מְאֹד.

לְמִרוֹת שֶׁהָיָה נֹרָאָה שִׁזָּה קֶסֶם גָּדוֹל לְהִשְׁלִיךְ אֶת הָאֶפֶר לְמַעְלָה, מִה שֶׁקָּרָה הָיָה נֶס מְדִי גָדוֹל בְּשִׁבִיל קֶסֶם! הַקּוֹסְמִים שֶׁל פְּרַעְהָ הָיוּ חַיְבִים לְהוֹדוֹת שֶׁרַק ה' יָכוֹל לַעֲשׂוֹת כֵּזֶה נֶס!

הַיּוֹת וּפְרַעְהָ לֹא עָשָׂה תְּשׁוּבָה כְּבָר כָּל כֶּף הַרְבֵּה פְּעָמִים, ה' לֹא הִקְלַעַל פְּרַעְהָ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עִכְשָׁו, לְכֵן פְּרַעְהָ לֹא רָצָה לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה.

מִפְתַּ בְּרָד: מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לֹא הִזְהִירוּ אֶת פְּרַעְהָ בַּפַּעַם הַזֶּה, הֵם רָק אָמְרוּ לוֹ שֶׁהִמְכָּה הַשָּׁנִיָּה עוֹמְדָת לְהִגִּיעַ. הֵם אָמְרוּ לְפְרַעְהָ שֶׁה' הָיָה יָכוֹל לְהַרוֹג אוֹתוֹ בְּאַחַת מֵהִמְכּוֹת הָאֲחֵרוֹת, אֲבָל הוּא יִשְׁאַר בְּחַיִּים כַּדֵי שֶׁהוּא יְהִיָּה חַיֵּב לְהוֹדוֹת בְּסוּף, שֶׁה' הוּא הָאֱלֹקִים!

תְּהִלִּים / יוֹם ב' לַחֲדָשׁ פְּרָקִים י'-י"ז

בְּאַחַד הַפְּסוּקִים בְּתִהִלִּים הַיּוֹמִי דָוִד הִמְלִיךְ אוֹמֵר: "שׁוֹיִתִּי ה' לְנִגְדֵי תְּמִיד".

בְּסַעֲפֵי הָרֵאשׁוֹן בְּשִׁלְחֹן עֲרוֹן הַרְמֵ"א מִבִּיא אֶת הַפֶּסֶק הַזֶּה. הוּא מְסַבֵּיר שֶׁזֶהוּ "כָּלֵל גָּדוֹל בְּתוֹרָה". יְהוּדֵי צְרִיף תְּמִיד לְזָכֵר כִּי ה' לְנִגַּד עֵינָיו, וְכֵן יוֹכֵל לְהִיֹּת יָרֵא שָׁמַיִם וּלְהִתְנַהֵג כְּפִי שֶׁה' רוֹצֵה שְׁיִתְּנֶהג.

הַשִּׁלְחֹן עֲרוֹן הוּא סֵפֶר שֶׁנִּכְתַּב בְּמִטְרָה לְהַבְהִיר וּלְדַעַת אֶת הַהִלְכוֹת כִּיצַד צְרִיף לְחַיֹּת. לְכֵן הוּא נִקְרָא "שִׁלְחֹן עֲרוֹן" – כְּמוֹ שִׁלְחֹן שֶׁעֲרוֹן וּמוֹכֵן לְסַעֲוֵדָה. כְּאֲשֶׁר הַשִּׁלְחֹן כְּבָר עֲרוֹן צְרִיף רַק לְהִתְיַשֵּׁב לִידוֹ כִּי הַכֵּל מוֹכֵן. בְּשִׁלְחֹן עֲרוֹן רַבִּי יוֹסֵף קָאָרוֹ הִידוּעַ גַּם בְּכַנּוּי "הַמְּחַבֵּר" בְּזִכּוֹת הַחֲבוּר הַנוֹדַע שֶׁלוֹ, כָּל הַהִלְכוֹת כְּתוּבוֹת בְּבִהִירוֹת וּבְשִׁפְהָ מוֹבְנֵת שֶׁכָּל יְהוּדֵי יוֹכֵל לְלַמֵּד וְלֹא יִתְבַּלְבֵּל וַיִּדַע בְּדִיוֹק מִה שֶׁהוּא אָמֹר לַעֲשׂוֹת.

הַמְּחַבֵּר הָיָה סְפָרְדִי, וַיֵּשׁ קֶצֶת הַבְּדָלִים בְּהִלְכָה בֵּין הָאֲשַׁכְּנַזִּים לְסְפָרְדִים. יֵשׁ עוֹד מְנַהֲגִים רַבִּים שֶׁהֵם מְקִיְמִים וְחֻלְקִים הַפְּכוֹ לְהִלְכָה.

ר' מֹשֶׁה אִיסְרֵלִישׁ הִידוּעַ בְּכַנּוּי הַרְמֵ"א (רֵאשֵׁי תְבוֹת שֶׁל שְׁמוֹ) שֶׁהִתְגוּרַר בְּקִרְאָקוֹב, פּוֹלִין. הוּא רָאָה הַשִּׁלְחֹן עֲרוֹן לֹא מְסַפֵּיק כְּפִי שֶׁהוּא לְיְהוּדֵי אֲשַׁכְּנַז לְכֵן כָּתַב פְּרוֹשׁ עַל הַשִּׁלְחֹן עֲרוֹן שֶׁשְׁמוֹ "מִפְתַּ הַשִּׁלְחֹן". הַפְּרוֹשׁ הַזֶּה עוֹמֵד עַל הַהִבְדָּלִים בְּפִסְקֵי הַהִלְכָה בֵּין הָאֲשַׁכְּנַזִּים לְסְפָרְדִים וְכֵן כָּל יְהוּדֵי מְכַל אֶרֶץ שֶׁהִיא יָכוֹל לְקַיֵּם אֶת הוֹרָאוֹת וּמְנַהֲגֵי הַשִּׁלְחֹן עֲרוֹן. הַדְּבָר גֵּרַם לְאַחֲדוֹת רַבָּה בֵּין הַיְהוּדִים.

תְּנִיָּא / לְקוּיֵי אֲמָרִים פְּרָק ט"ו (ב' שִׁבְט שְׁנָה מְעוּבֵרֶת)

בְּתִנְיָא שֶׁל הַיּוֹם אֲנַחְנוּ לוֹמְדִים עוֹד עַל "עֵבְדוֹ" - מִי שֶׁעוֹבֵד אֶת ה', וְעַל מִי "שֶׁלֹּא עֵבְדוֹ". הָאֲדָמוֹ"ר הִזְקֵן מְסַבֵּיר שֶׁהַהִבְדָּל הוּא שְׁמִי שֶׁ"עֵבְדוֹ" עוֹשֶׂה קֶצֶת, מִמֶּשׁ טַפָּה יוֹתֵר מִמֶּה שֶׁהוּא רָגִיל! בְּזִמְן הַגְּמָרָא, כְּשֶׁכָּלֵם חֲזְרוּ עַל כָּל דְּבָר שֶׁהֵם לְמַדוּ 100 פְּעָמִים, "עֵבְדוֹ" הָיָה מִיִּשְׁהוּ שֶׁעֵבֵד עַל עֲצָמוֹ כַּדֵי לַעֲבֹד אֶת ה' וְהָיָה לוֹמֵד 101 פְּעָמִים! זֹאת רַק פְּעַם אַחַת נוֹסְפֶת, אֲבָל בְּגִלְל שֶׁהוּא לֹא הָיָה רָגִיל לָזֶה, הוּא צְרִיף לַעֲבֹד קֶשֶׁה כַּדֵי לַעֲשׂוֹת אוֹתָהּ! הוּא בְּאַמְתַּ צְרִיף לְהִלְחֵם בַּיִצָר הָרַע לְשֵׁם כֶּף. בַּיְנוֹנֵי צְרִיף לְנִסּוֹת לְהִיֹּת מִיִּשְׁהוּ שֶׁעוֹבֵד אֶת ה' (עֵבְדוֹ) לַעֲבֹד קֶשֶׁה כַּדֵי לְהִתְגַּבֵּר עַל הַיִּצָר הָרַע!

הַיּוֹם יוֹם / ב' שִׁבְט

הָאֲדָמוֹ"ר הִזְקֵן נִהַג לוֹמַר מְאֹמֵר מְסִיָּם, אַחַת לְשָׁלוֹשׁ שָׁנִים, בְּפִרְשַׁת וְאָרָא. הַחֲסִידִים נִהְגוּ לְקַרֵּא לָזֶה "דְּעַר פְּרוּמְעַר וְאָרָא" - בְּגִלְל שֶׁהַמְּאֹמֵר גֵּרַם לָהֶם לְרַצוֹת לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה וּלְהִתְחַזֵּק בְּשִׁמְרַת הַמִּצְוֹת שֶׁלָּהֶם.

הצמח צדק אומר, שלמרות שהאדמו"ר הזקן אמר זאת פעמים רבות, בכל פעם זה היה כאלו הוא אמר זאת כעית בפעם הראשונה!
הרבי המהר"ש הסביר כי למרות שהמלים היו אותן מלים, ביון שהאדמו"ר הזקן למד זאת, בכל פעם שאמר את המאמר היה זה דבר חדש.

ספר המצוות / מצוות לא תעשה ר"נ

המצוה היומית, **מצוות לא תעשה ר"נ**, היא שאסור להונות אנשים כשמוכרים להם דברים. למשל אסור למכור חפץ יותר מכפי שויו האמת.

רמב"ם / הלכות מכירה פרקים ז', ח', ט'

היום לומדים עוד על מכירה וקניה על פי התורה ובמיוחד מה קורה אם אדם מתחרט ומשנה את דעתו באמצע.

פרק ז' - מלמד שאם אדם שלם על דבר אבל לא סיים לקנות אותו על פי כל הפרטים שהתורה אומרת, הוא לא צריך לקחת את זה בסוף, אבל זו לא הנהגה יהודית. בית הדין אומר על כך שה' שמעניש גוים שלא מתנהגים יפה יעניש גם אותו על כך שהתנהג כמו גוי (מכנים זאת - קבל "מי שפרע").

פרק ח' - לומדים הרבה הלכות מתי אדם יכול לשנות את דעתו או אסור לו אחרי קניה של משהו.

פרק ט' - הרמב"ם מלמדנו שההלכה שונה אם משהו נקנה עבור בית המקדש או כדי לטפל ביתומים.

דרכי החסידות / להיות עסוקים בשליחות שלנו

ב"היום יום" היום למדנו על מאמר של האדמו"ר הזקן שנקרא "דער פרומער וארא".

הרבי דבר על ה"פרומער וארא" בשיחה לפרשת וארא תשי"ב. הרבי אומר שהיות והמאמר הדפס רק פעם אחת והיו בו טעויות, הוא יחזר עליו עבור החסידים.

אחת הנקודות המרכזיות של מאמר "פרומער וארא" היא שהנשמה שלנו צריכה לנצל כל הזדמנות שהיא כדי לקיים מצוה. באשר אנו מודעים עד כמה הדבר חשוב זה יוביל אותנו להתאמץ ולהקדיש את עצמנו לנצל כל הזדמנות שה' נותן לנו. מאמץ זה יעזר לנו לעשות תשובה ראויה כדי שה' ימלא את מקומנו בכל הזדמנות שאולי החמצנו.

חדש אחר כך, הרבי דבר עוד על הענין במאמר מפרסם המתחיל במלים "לא תהיה משכלה". באמצע אמירת המאמר, הרבי הניח את ראשו על השלחן ובכה במשך זמן רב. הרבי דבר עד כמה עלינו להיות עסוקים בשליחות ולהעריך כל רגע.

(בקשור הבא תוכלו למצוא את המאמר בעברית)

<https://www.chabad.org/4280211>

תפלה / ולמלשינים (חלק א')

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה נחמה ציפה בת ר' שמעיה ע"ה גודמן

באשר אנשי הכנסת הגדולה סדרו את נסח התפלה, הם תקנו שמונה עשרה ברכות ולכן התפלה הזו נקראת תפילת שמונה עשרה. תפלה זו היא החלק העקרי בתפלה ובה מבקשים מה' את כל צרכינו.

בהמשך, בתקופת רבן גמליאל, היו הרבה יהודים שהפסיקו לשמור תורה ומצוות כפי ששמרו מאז זמן מתן תורה. הם הפסיקו לקיים את התורה שבכל פה, ועשו רק מה שרצו מתוך התורה שבכתב. התנהלות זו כמובן בלבדלה יהודים רבים שחשבו שכך באמת צריך לקיים את התורה. היות והם גרמו להרבה יהודים להפסיק לקיים תורה ומצוות רבן גמליאל ובית דינו חברו ברכה נוספת ותקנו אותה כחלק מתפלת שמונה עשרה.

בברכה זו "ולמלשינים" הם מבקשים מה' שכל הרעיונות החדשים והפילוסופיות לא יגרמו שהיהודים יפסיקו להתנהג כמו יהודים. הם בקשו מה' שאותם אנשים יעשו תשובה ולא ישפיעו על אף אדם אחר ללמד ממעשיהם הלא טובים. אפילו היום, קבוצות שונות של יהודים באות עם רעיונות חדשים כיצד יש להתנהג, והרבה מהם אינם תואמים את הדרך שהתורה מלמדת להתנהג. באשר אומרים את ברכת "ולמלשינים" מבקשים מה' לדאג שהיהדות תשאר כפי שהיתה תמיד.

גאולה ומשיח / אף יהודי לא ישאר מאחור

מקדש לעלוי נשמת סבתנו האהובה מרת מרים צימל בת הרב יוסף ברוך ע"ה פרידמן

בפרשת השבוע לומדים כיצד בני ישראל סוף סוף נגאלו ממצרים.

למרבה הצער היו יהודים רבים שנפטרו במכת חשך, כיון שהם לא רצו לעזב את מצרים. הנביא אומר שבגאולה האמתית והשלמה לא יהיה יהודי שיותר מאחור. ה' יקח כל יהודי בידי ויוציא אותו מהגלות. במתן תורה ה' יצר קשר חדש בינו לבין עם ישראל. קשר נעלה הרבה יותר מאשר קודם. משמעות הקשר הזה היא שכל יהודי יהיה חייב לעשות תשובה "בל ידח ממנו נדח" כך שהגאולה תהיה לכל יהודי.

(ראה לקוטי שיחות חלק י"א פרשת שמות)